



FINANSMINISTERIET

Cirkulære om

**visse aspekter i forbindelse med
tilrettelæggelse af arbejdstiden**

1996

CIRKULÆRE OM VISSE ASPEKTER I FORBINDELSE MED TILRETTELÆGGELSE AF ARBEJDSSTIDEN

1. Finansministeriet og centralorganisationerne har den 21. oktober 1996 indgået aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden med henblik på implementering af Rådets direktiv 93/104/EF af 23. november 1993 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden (EFT nr. L 307, s.18).

2. Ad § 1, stk. 3

Arbejdstidsdirektivet finder ikke anvendelse, når særlige forhold i tilknytning til visse specifikke aktiviteter i den offentlige tjeneste, f.eks. i de væbnede styrker eller inden for politiet, eller til visse specifikke aktiviteter i civilbeskyttelsestjenesterne på afgørende vis taler imod dets anvendelse, jf. artikel 1, stk. 3, i arbejdstidsdirektivet, der henviser til artikel 2 i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet (EFT nr. L 183, s.1). Ansatte er derfor ikke omfattet af aftalen, når de er beskæftiget med disse aktiviteter.

3. Ad § 1, stk. 4 og 5

I henhold til arbejdstidsdirektivets artikel 1, stk. 3, undtages endvidere en række nærmere opregnede aktiviteter fra direktivets anvendelsesområde.

Ifølge Kommissionens fortolkning indebærer denne bestemmelse ikke alene, at ansatte, der konkret beskæftiges med de pågældende aktiviteter, undtages, men tillige, at hele sektorer, der primært beskæftiger sig med de pågældende aktiviteter, falder uden for direktivets dækningsområde, dvs. også for så

vidt angår f.eks. administrative medarbejdere, der kun indirekte er beskæftiget med sådanne aktiviteter.

Ansatte i styrelser eller institutioner, hvis *hovedaktivitet* kan henføres under vej-, luft, sø- og jernbanetransport, sejlads ad indre vandveje, havfiskeri og andre aktiviteter på havet, er derfor ligeledes undtaget fra aftalen.

Herudover er læger under uddannelse undtaget fra aftalen, jf. arbejdstidsdirektivets artikel 1, stk. 3.

4. Ad § 2

I relation til definitionen af begrebet *arbejdstid* bemærkes, at arbejdsfri ophold, jf. § 7 i aftale af 23. oktober 1995 om arbejdstidsregler for tjenestemænd, betragtes som arbejdstid, i det omfang de pågældende perioder medregnes helt eller delvis i arbejdstidsopgørelsen.

Vedrørende *arbejdstid* og *hviletid* henvises i øvrigt til de til enhver tid gældende afgrænsninger fastsat i henhold til arbejdsmiljøloven.

5. Ad § 4

Der er ikke med bestemmelsen tilsigtet nogen ændring af hidtil gældende regler om pausers eventuelle medregning i arbejdstiden.

6. Ad § 5

Der er ikke med bestemmelsen tilsigtet nogen ændring af hidtil gældende regler og henstillinger om, at overarbejde så vidt muligt bør undgås, og om at overarbejde bør honoreres i form af afspadsering.

7. Ad § 6

Ved opgørelsen af den normale arbejdstid for natarbejdere, jf. stk. 1, opgøres gennemsnittet over en periode på 4 måneder, hvori indgår samtlige periodens dage, *ekskl.* de ugentlige fridøgn.

I henhold til arbejdstidsdirektivets artikel 9 skal der tilbydes natarbejdere gratis helbreds kontrol, inden de begynder beskæftigelse ved natarbejde og derefter med regelmæssige mellemrum.

Parterne har ved aftalens indgåelse lagt til grund, at spørgsmålet om den nævnte helbreds kontrol reguleres af arbejdsmiljølovgivningen. Aftalen indeholder derfor ikke bestemmelser herom.

8. Specielt ad § 4, stk. 2, § 5, stk. 4, og § 6, stk. 3

De omhandlede bestemmelser fastsætter undtagelser fra bestemmelserne om pauser samt om maksimering af den ugentlige arbejdstid og af arbejdstiden for natarbejdere.

Undtagelserne omfatter personalegrupper med egentlige ledelsesbeføjelser, samt andre grupper, der selv har væsentlig indflydelse på arbejdstilrettelæggelsen, typisk medarbejdere uden højeste arbejdstid, f.eks. forskere og fuldmægtige.

9. Cirkulæret har virkning fra 23. november 1996.

Finansministeriet, den 28. oktober 1996

P.M.V.

E.B.

Eva Hoff Sonne

AFTALE OM VISSE ASPEKTER I FORBINDELSE MED TILRETTELÆGGELSE AF ARBEJDSSTIDEN

Med henblik på implementering af Rådets direktiv 93/104/EF af 23. november 1993 om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden aftales følgende:

Anvendelsesområde

§ 1. Aftalen gælder for tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte samt for ansatte omfattet af overenskomster indgået på den ene side af eller efter bemyndigelse fra Finansministeriet og på den anden side af de underskrivende centralorganisationer eller organisationer, der er tilsluttet disse.

Stk. 2. Aftalens bestemmelser finder anvendelse, i det omfang der ikke i de enkelte kollektive aftaler, overenskomster mv. er fastsat regler, der som minimum giver de ansatte tilsvarende rettigheder.

Stk. 3. Aftalen finder ikke anvendelse, når særlige forhold i tilknytning til visse specifikke aktiviteter i den offentlige tjeneste, f.eks. i de væbnede styrker eller inden for politiet, eller til visse specifikke aktiviteter i civilbeskyttelsestjenesterne på afgørende vis taler herimod, jf. artikel 2 i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet samt artikel 1, stk. 3, i arbejdstidsdirektivet.

Stk. 4. Undtaget fra aftalen er endvidere ansatte, der er beskæftiget med vej-, luft- og jernbanetransport, med søtransport og andre aktiviteter på havet eller sejlads ad indre vandveje, samt læger under uddannelse.

Stk. 5. For institutioner, hvis hovedaktivitet er af den i stk. 4 nævnte art, gælder undtagelsen for samtlige ansatte, uanset om de pågældende medarbejdere konkret udfører arbejdsopgaver, der i sig selv kan henregnes under de omhandlede aktiviteter.

Definition af aftalens begreber

§ 2. I denne aftale defineres:

1) *arbejdstid* som det tidsrum, hvori den ansatte er på arbejde og står til rådighed for arbejdsgiveren, herunder pauser, der medregnes i arbejdstiden

2) *hviletid* som det tidsrum, der ikke er arbejdstid

3) *natperioden* som tidsrummet mellem kl. 22.00 og kl. 05.00

4) *natarbejder* som en ansat, der regelmæssigt udfører mindst 3 timer af sin daglige arbejdstid i natperioden eller som arbejder mindst 300 timer i dette tidsrum inden for en periode på 12 måneder.

Daglig og ugentlig hviletid

§ 3. Den daglige og ugentlige hviletid fremgår af arbejdsmiljølovgivningen samt af de aftaler om hviletid og fridøgn, der indgås i tilknytning hertil.

Pauser

§ 4. En ansat, hvis daglige arbejdstid overstiger 6 timer, har ret til en pause af et sådant omfang og med en sådan placering inden for arbejdsdagen, at formålet med pausen tilgodeses.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse for

- 1) ansatte, hvis arbejdstid som følge af særlige træk ved det udførte arbejde ikke kan måles og/eller fastsættes på forhånd
- 2) ansatte, der selv har væsentlig indflydelse på arbejdets tilrettelæggelse.

Ugentlig arbejdstid

§ 5. Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid reguleres af de enkelte overenskomster, aftaler mv.

Stk. 2. Den gennemsnitlige arbejdstid i løbet af en syvdages periode må dog ikke overstige 48 timer, inkl. overarbejde, beregnet over en periode på 4 måneder.

Stk. 3. Hvis arbejdstiden i henhold til overenskomst, aftale mv. opgøres over en periode, der overstiger 4 måneder, træder denne periode i stedet for den i stk. 2 nævnte opgørelsesperiode, dog således at perioden maksimalt kan udgøre 12 måneder.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 2 og 3 finder ikke anvendelse for

- 1) ansatte, hvis arbejdstid som følge af særlige træk ved det udførte arbejde ikke kan måles og/eller fastsættes på forhånd
- 2) ansatte, der selv har væsentlig indflydelse på arbejdets tilrettelæggelse.

Natarbejde

§ 6. Den normale arbejdstid for natarbejdere må i gennemsnit beregnet over en periode på 4 måneder ikke overstige 8 timer pr. periode på 24 timer.

Stk. 2. Natarbejdere med særlig risikofyldt beskæftigelse eller beskæftigelse, der indebærer en betydelig fysisk eller psykisk belastning, jf. arbejdsmiljølovens § 57, må ikke arbejde mere end 8 timer inden for en 24 timers periode, i hvilken de udfører natarbejde.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse for

- 1) ansatte, hvis arbejdstid som følge af særlige træk ved det udførte arbejde ikke kan måles og/eller fastsættes på forhånd
- 2) ansatte, der selv har væsentlig indflydelse på arbejdets tilrettelæggelse.

Stk. 4. En natarbejder, der har helbredsproblemer, som påviseligt skyldes natarbejdet, skal i videst muligt omfang overføres til passende dagarbejde.

Fravigelser fra aftalens bestemmelser

§ 7. Vedkommende ministerium, styrelse eller institution kan efter aftale med de(n) pågældende personaleorganisation(er) eller disses lokale repræsentanter fravige aftalens bestemmelser inden for de rammer, der er fastsat i artikel 17 i direktivet om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden.

Stk. 2. Hvis der ikke lokalt kan opnås enighed om fravigelser af den i stk. 1 nævnte karakter, kan spørgsmålet, hvis en af parterne måtte ønske det, henvises til forhandling mellem Finansministeriet og den/de berørte centralorganisation(er).

Ikrafttræden og opsigelse

§ 8. Aftalen træder i kraft den 23. november 1996.

Stk. 2. Aftalen kan opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 1. april.

København, den 21. oktober 1996

Statsansattes Kartel
Ove Hygum

Statstjenestemændenes
Centralorganisation II
Tommy Agerskov Thomsen

Akademikernes
Centralorganisation
Søren Vang Rasmussen

Lærernes Centralorganisation
Tom Egholm

Overenskomstansattes
Centralorganisation
Finn Busse Jensen

Finansministeriet
P.M.V.
E.B.
Eva Hoff Sonne

Cirkulære af 28. oktober 1996

Fmst. nr. 73/96

Henvendelse om dette cirkulære rettes til
Finansministeriet, 10. kontor

Adresse:
Christiansborg Slotsplads 1
DK-1218 København K
Telefon 33 92 33 33
Telefax 33 32 80 30

J.nr. 94-172-171

PKAT

Yderligere eksemplarer af cirkulæret kan købes
ved henvendelse til Schultz Information,
tif. 43 63 23 00. Pris kr.